

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే

॥ ఏకచత్వారింశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ ఏకచత్వారింశః సర్గః ॥ హనుమతా ప్రమదావనస్య విధ్వంసః

స చ వాగ్భిః ప్రశస్తాభిర్గమిష్యన్ పూజితస్తయా |
తస్మాద్ దేశాదపాక్రమ్య చింతయామాస వానరః || 5.41.1 ||

అల్పశేషమిదం కార్యం దృష్టేయమసితేక్షణా |
త్రీనుపాయానతిక్రమ్య చతుర్థ ఇహ దృశ్యతే || 5.41.2 ||

న సామ రక్షఃసు గుణాయ కల్పతే
న దానమర్థోపచితేషు యుజ్యతే |
న భేదసాధ్యా బలదర్పితా జనాః
పరాక్రమస్త్యేష మమేహ రోచతే || 5.41.3 ||

న చాస్య కార్యస్య పరాక్రమాదృతే
వినిశ్చయః కశ్చిదిహోపపద్యతే |
హతప్రవీరాశ్చ రణే తు రాక్షసాః
కథంచిదీయర్యదిహాద్య మార్దవం || 5.41.4 ||

కార్యే కర్మణి నిర్వృత్తే యో బహూన్యపి సాధయేత్ |
పూర్వకార్యావిరోధేన స కార్యం కర్తుమర్హతి || 5.41.5 ||

న హ్యేకః సాధకో హేతుః స్వల్పస్యాపీహ కర్మణః |
యో హ్యర్థం బహుధా వేద స సమర్థోఽర్థసాధనే || 5.41.6 ||

ఇహైవ తావత్కృతనిశ్చయో హ్యహం
వ్రజేయమద్య ప్లవగేశ్వరాలయం |

పరాత్మసమ్మర్థవిశేషతత్త్వవిత్

తతః కృతం స్యాన్మమ భర్తృశాసనం || 5.41.7 ||

కథం ను ఖల్వద్య భవేత్ సుఖాగతం

ప్రసహ్య యుద్ధం మమ రాక్షసైః సహ |

తథైవ ఖల్వాత్మబలం చ సారవత్

సమానయేన్మాం చ రణే దశాననః || 5.41.8 ||

తతః సమాసాద్య రణే దశాననం

సమంత్రివర్గం సబలం సయాయినం |

హృది స్థితం తస్య మతం బలం చ వై

సుఖేన మత్వాహమితః పునర్యజే || 5.41.9 ||

ఇదమస్య నృశంసస్య నందనోపమముత్తమం |

వనం నేత్రమనఃకాంతం నానాద్రుమలతాయుతం || 5.41.10 ||

ఇదం విధ్వంసయిష్యామి శుష్కం వనమివానలః |

అస్మిన్ భగ్నే తతః కోపం కరిష్యతి స రావణః || 5.41.11 ||

తతో మహత్సాశ్వమహారథద్విపం

బలం సమానేష్యతి రాక్షసాధిపః |

త్రిశూలకాలాయసపట్టిశాయుధం

తతో మహద్బుధ్ధమిదం భవిష్యతి || 5.41.12 ||

అహం చ తైః సంయతి చండవిక్రమైః

సమేత్య రక్షోభిరభంగవిక్రమః |

నిహత్య తద్ రావణచోదితం బలం

సుఖం గమిష్యామి హరీశ్వరాలయం || 5.41.13 ||

తతో మారుతవత్ కృద్ధో మారుతిర్భీమవిక్రమః |
ఊరువేగేన మహతా ద్రుమాన్ క్షేప్తుమథారభత్ || 5.41.14 ||

తతస్తద్ధనుమాన్ వీరో బభంజ ప్రమదావనం |
మత్తద్విజసమాఘుష్టం నానాద్రుమలతాయుతం || 5.41.15 ||

తద్వనం మథితైర్వృక్షైర్భిన్నైశ్చ సలిలాశయైః |
చూర్ణితైః పర్వతాగ్రైశ్చ బభూవాప్రియదర్శనం || 5.41.16 ||

నానాశకుంతవిరుతైః ప్రభిన్నసలిలాశయైః |
తామ్రైః కిసలయైః క్లాంతైః క్లాంతద్రుమలతాయుతైః || 5.41.17 ||

న బభౌ తద్ వనం తత్ర దావానలహతం యథా |
వ్యాకులావరణా రేజుర్విహ్వలా ఇవ తా లతాః || 5.41.18 ||

లతాగృహైశ్చిత్రగృహైశ్చ సాదితై -
ర్వ్యాలైర్మృగైరార్తరవైశ్చ పక్షిభిః |
శిలాగృహైరున్మథితైస్తథా గృహైః
ప్రణష్టరూపం తదభూన్మహద్ వనం || 5.41.19 ||

సా విహ్వలాశోకలతాప్రతానా వనస్థలీ శోకలతాప్రతానా |
జాతా దశాస్యప్రమదావనస్య కపేర్బలాద్ధి ప్రమదావనస్య || 5.41.20 ||

తతః స కృత్వా జగతీపతేర్మహాన్
మహద్ వ్యలీకం మనసో మహాత్మనః |
యుయుత్సురేకో బహుభిర్మహాబలైః
శ్రియాజ్వలంస్తోరణమాశ్రితః కపిః || 5.41.21 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే ఏకచత్వారింశః సర్గః ||